

MATTI PIETINEN

Äinämöinen

2/2018 elokuu

MATTI PIETINEN

SISÄLTÖ:

- 2 Puheenjohtajan mietteitä
- 3 Kylillä tapahtuu
- 7 Kaupan tiskin takana
- 12 Ylämaankarja
- 14 Kirjasto: Leena Etu-Seppälä
- 14 Äinään kirjapäivät
- 15 Ilmoituksia
- 15 Yhteystiedot
- 16 Tapahtumat

Puheenjohtajan mietteitä

Hei Kyläläiset, kesäasukkaat, lomalaiset ja muut!

Lämpöä, lomaa ja toimintaa on riittänyt meille kaikille. Kesäkuussa toimintaamme ryhdittivät; Kylvösiemenen siunaus, Perinteiset kylämarkkinat sekä yhteislauluilta. Heinäkuun osalta tahtia antoivat; Vanhanajan tunnelmatanssit ja yhteislauluilta. Kiitos teille kaikille osallistuneille.

Kivaa, kun on toimintaa kylätalon katon alla. Kylätalomme vesikaton rakennustyöt alkavat näillä näkymin marraskuussa. Kylätaloon uusitaan peltikate. Toivotaan, että sää on meille suosiollinen koko loppukesän.

*"Unelmia täynnä on kesäinen yö,
vain airojen lapa vettä lyö.
Ystävät, kuunnelkaa hiljaisuutta,
siitä saatte voimaa, virtaa uutta!"
Larin-Kyösti*

*Terveisin,
Vesa Porkola, puheenjohtaja*

LIISA-MARJATTA PIETINEN

Kylillä tapahtuu

Pieni joukko kiersi kyläläenkeillä

Iso-Äiniön vuorolla kyläläenkeille johdatteli Tuula Aaltonen. Vähimaalla oli omatoimilenkkeilyä entisen koulun kentältä lähtien. Joenniemeläisille sunnuntai-set lenkit ovat enemmän kuin tapa ja porukan vei liikkeelle Anne Tommo. Myllykselän lenkin toteutti Anne Peltomaa mielimaastossa hevospolkuja pitkin.

TEKSTI: LIISA-MARJATTA PIETINEN

ANNE PELTOMAA

Vasemmalta Liisa-Marjatta Pietinen, Hemmo Honkala, Torsti Etu-Seppälä, Sirpa Etu-Seppälä, Juha Peltomaa ja edessä Matti Pietinen sekä Peltomaan koirat.

Vuoden nuoriyrittäjä Vili Kumpulainen

ARTO SALOJÄRVI

Vappuaamuna Vääksyn kanavassa uitettiin kunnanjohtaja Rinna Ikola-Norrbacka, vuoden yrittäjä Kirsi Andelin, vuoden nuoriyrittäjä Vili Kumpulainen ja Anianneito 2017 Susanna Siren.

Vapputulilla Luontokeskuksessa

LIISA-MARJATTA PIETINEN

Sateen välissä vapputulilla makkaran paistossa Anne Jaatinen, Juha Vaso ja Kari Juntunen.

Ylimääräinen kyläkokous 23.5.2018

Ylimääräisessä kyläkokouksessa valittiin virallisesti yksi kyläyhdistyksen puuttuva jäsen. Valituksi tuli Liisa-Marjatta Pietinen. Helmikuussa kyläkokouksessa johtokunta jäi vajaaksi ja pätevät henkilövalinnat tekee ainoastaan vuosikokous.

Vilkasta keskustelua käytiin tusinan kyläläisen kesken kylätalon kattoremontista ja kyläkirjahankkeesta.

Alikulikutunnellien siltaremontti on hidastanut liikennettä Iso-Äiniöllä touko-elokuussa

LIISA-MARJATTA PIETINEN

Alikulikutunnelit on tehty vuonna 1983 kuten kevyenliikenteenväyläkin. Tunnelien kohdalta ajotien pinta uusitaan, tunnelit vahvistetaan ja maavallit tuetaan veden valumisen estämiseksi.

Kylvösiemen siunattiin Kustaanpäivänä

Ilkka Murto esittelee Perttulan vanhaa piharakennusta.

Kolmekymmentä vuotta kestänyt eri kylissä kiertävä Kylvösiemenen siunausperinne Kustaan päivänä jatkui Vähimaalla Emma ja Juho Murron tilalla. Asikkalan seurakunnan kappalainen Anja Saraja piti hartaushetken ja kylvön siunaamisen. Juho Murto (kuva etusivulla) kylvi heinänsiementä suvivirren ja lintujen laulun säestyksellä. Kuudenkymmenen vieraan ruokakunta ravittiin Länsi-Asikkalan marttojen jakamalla perunavellillä ja ruisleivällä Murron perheen vanhassa tuvassa. Edellinen isäntä, Ilkka Murto kertoi talon vaiheista ja mieltymyksistään vanhoihin esineisiin sekä asioihin.

TEKSTI: LIISA-MARJATTA PIETINEN

MATTI PIETINEN

Kylvösiemen siunattiin Vähimaan Perttulan tilalla.

Kylämarkkinat 10.6

Kylätalon pihalle kerääntyi lähes 20 myyntipistettä työhön, ravintoon, pukeutumiseen ja vapaa-aikaan liittyen. Tunnelma oli kesäisen kiireetön ja kaikille riitti jotain katseltavaa. Jokaisella oli joku pussukka tai mieleinen arpajaisvoitto pois lähteissä kainalossaan.

MATTI PIETINEN

Pitkä ja houkutteleva arpavoittorivi.

Naulamestarit 2018:

1. Ari Ollikainen 41 mm
2. Asko Humpila 31 mm
3. Leo Mäki-Hoimela 30 mm

Tikanheitto:

Tytöt: 1. Liisa 12, 2. Leone 6

Pojat: 1. Oiva Kasurinen 34

Naiset: 1. Leena Niinimäki 32, 2. Eija Niinimäki 28, 3. Merja Rimpioja 25

Miehet: 1. Markku Kiljunen 38, 2. Tapani Hokkanen 34, 3. Seppo Heikkinen 32

TEKSTI: LIISA-MARJATTA PIETINEN

MATTI PIETINEN

Markkinoilla oli iloista hyörinää ja kaupantekoa.

Lauluillat Tupalassa ovat suosittuja (18.6 ja 30.7)

Asikkalan Kotiseutuyhdistyksen kesällä järjestämiä lauluiltoja oli eri puolella pitäjää. Laulunystävät kiersivät Asikkalan kirkonkylällä, Urajärvellä, Vääksyssä, Viitailassa, Kalkkisissa ja Myllykselässä kaksi kertaa kussakin paikassa. Joukkoon saatiin muutama paikallisen kohteen edustaja.

MATTI PIETINEN

Tupalan museolla oli molempina kertoina 47 laulajaa kesäkuussa ja heinäkuussa. Vääksyn Laulu-Veikkojen jäseniä osallistui miesäänten vahvuutena. Hemmo Honkala oli saanut uudet raitamatot tuvan lattialle, pitkiä pöytiä koristivat pellavakaitaliinat ja kauniit luonnon kukkakimput. Väliajan kahvituksesta vastasi Äinään seudun kyläyhdistys.

TEKSTI: LIISA-MARIJATTA PIETINEN

MATTI PIETINEN

Erkki ja Karin Hölttä ovat olleet 50 vuotta Joenniemessä kesät.

Afrikkalaiset vierailulla Suomessa

MATTI PIETINEN

Nigerilaiset Joseph ja Josephine Omelihu olivat vierailulla Suomessa Semcon-Ystävät ry:n kutsumina. Kahden viikon aikana, heti juhannuksen jälkeen, Suomen sää näytti monta kesäistä luonnettaan. Tutustumisvierailuja ja vastuuveitä oli eri päville saatu lupautumaan muutamia. Pariskunnan kiinnekohtana ja majoituspaikkana oli Tervon perhe Iso-Äiniöllä.

Laivaretki Vääksystä Heinolaan toi isoimman ihmettyksen, bussilla meno Helsinkiin tutustuen kaupunkielämään oli iso elämys ja jännitystä riitti automaattikoilla vaihtelevia maisemia katsellen. Päivät sisälsivät kotivierailuja, konsertteja ja yhdistyksen 21-vuotisjuhlan, joka oli samalla Josephin 60-vuotisjuhla.

TEKSTI: LIISA-MARIJATTA PIETINEN

LIISA-MARIJATTA PIETINEN

LISÄTIETOA AIHEESTA: Äinämöinen 1/2014

Päijät-Häme 4.7.2018

<http://semconystavat.wordpress.com/>

Josephine ja Joseph Omelihu Kelkutteen kämpällä.

Tunnelmatanssit helteellä 18.7

LIISA-MARJATTA PIETINEN

Jonna Rosti Lahdesta ja Mikko Korkeila poikansa Vernerin kanssa Padasjoen Maakeskestä. Parilta sujuu lähes kaikki tanssit.

Loimaalaiset Jarmo ja Pia Kandén tulivat mökiltä tansseihin tyttärensä Camillan kanssa. Pian lempitanssi on humppa.

TEKSTI: LIISA-MARJATTA PIETINEN

MATTI PIETINEN

Kyläyhdistyksen puheenjohtaja Vesa Porkola toivotti illan alkaneeksi ja kaikki tervetulleiksi. Juha Vaso arvutteli Hassakoivun pelimannien soittajien keski-ikää huutoäänestyksellä. Oikea vastaus on 76 vuotta. Tanssijoita saapui hellesäästä ja päällekkäisistä tapahtumista huolimatta 80 henkeä. Pihalla oli viihtyisää istua tarinaringeissä vilvoittelemassa iltatuulen vireessä. Hassakoivu soitti taksaisin välein humppaa, jottei kenellekään tulisi vilu. Ilahduttavasti ikäkauma saatiin laskemaan nuorempien pariskuntien saapuessa lasten tai nuorten kanssa tunnelmoimaan.

Vasemmalla Antero Valtola ja Arto Jussila ajelivat vanhoilla moipoilla kylätalolle. Tänä kesänä on ajopäiviä riittänyt kiertää kahviloissa ja muissa kiinnostavissa kohteissa.

Kaupan tiskin takana

Sirkka Leveäoja oli puotipuksuna Vesivehmaalla

Veljekset Silvosen kauppaliike tuli ensin Vääksyyn noin vuonna 1949 ja Iso-Äiniölle Kalle Niemisen jälkeen 1953-54 jatkuen 1956 luvun alkuun, jolloin perhe muuttivat Vesivehmaalle. Vesivehmaalla oli toinen veljesten kauppaliike. Silloinen Sirkka Silvonen, sittemmin Leveäoja, pääsi ripille 1952, jonka jälkeen hän ja Metsä-Vähälän Iiris olivat puotipuksuina. Kaupalla oli keittiö ja kamari, jossa apulaiset yöpyivät. Kotoa tullessa matka taittui polkupyörällä Vääksyn kautta Vesivehmaalle töihin. Kolmantena työntekijä oli vanhin veli Martti. Vapaa-ajalla Jenkkapirtiltä tansseista löytyi Asko Leveäoja ja elämä kuljetti takaisin Äinäään suuntaan emännäksi lypsykarjatilalle.

Iso-Äiniön kylällä oli Silvosten kanssa samaan aikaan neljä kauppa. Osuusliike, Osuuskauppa, Liljan kauppa ja Veljekset Silvonen. Inkilän kaupan tilalla oli jo posti. Kaupassa oli työntekijöinä Tilma-äiti, Pietari-isä ja Toivo-setä, joka asui perheensä kanssa Vääksyssä. Muita apulaisia oli kaksi. Perheessä oli seitsemän lasta. Talossa oli kellari, kauppaliike ja kaksi asuinkerrosta.

Tavarat haettiin pakettiautolla Keskolta Lahdesta. Kaupalla oli pieni traktori tavarantoimitukseen. Myytiin sekatarvikkeita, ruokaa, vähän lihaa ja makkaraa, apulanta, irtokarkkeja laatikosta, meijeriltä tilattiin tonkassa maitoa ja piimää. Bensaa ei myyty. Osuuskaupan ja Pasi Loisan myymäläautosta sai ostaa maitoa, piimää, makkaraa ja ryynejä, sekä muuta talous- ja kuivatavaraa.

Kauppa oli auki 9-17, mutta sen ulkopuolella kysyjät saivat tarvittavia tavaroita. Useimmat maksoivat käteisellä, jotkut tilille ja lasku tuli kerran kuukaudessa. Kaupassa käyntiin meni aikaa, kun samalla tavattiin kyläläisiä ja vaihdettiin kuulumisia.

TEKSTI: LIISA-MARJATTA PIETINEN

PIRJO BÄCK-MYLLÄRIN ESINEARKISTO

Satu ja Ensio Ruutin kaupan kassakone.

PIRJO BÄCK-MYLLÄRIN ARKISTO

Mainoksia aikaisempien kauppiaiden ajoilta.

PIRJO BÄCK-MYLLÄRIN ARKISTO

Nousiaiset kauppiaina yli 40 vuotta

ANJA JA VEIKKO NOUSIAINEN

Kaupan varustuksiin kuului maitokaappi, kylmiö ja arkkupakastin. Iso-Äiniön kaupan henkilökunta kuvassa vasemmalta Raili Laaksonen, kauppias Veikko Nousiainen, Enni Aaltonen ja Helmi Ekström.

Anja Nousiaisen tie vei jo nuorena 14-vuotiaana Pielaavedellä kaupalle töihin. Veikko Nousiainen työskenteli maatilana poikana ropsimetsässä. Samoin Pielaavedellä 15-vuotiaana työt etenivät varastotyöstä, varastonhoitajaksi ja siitä edelleen myymälänhoitajaksi.

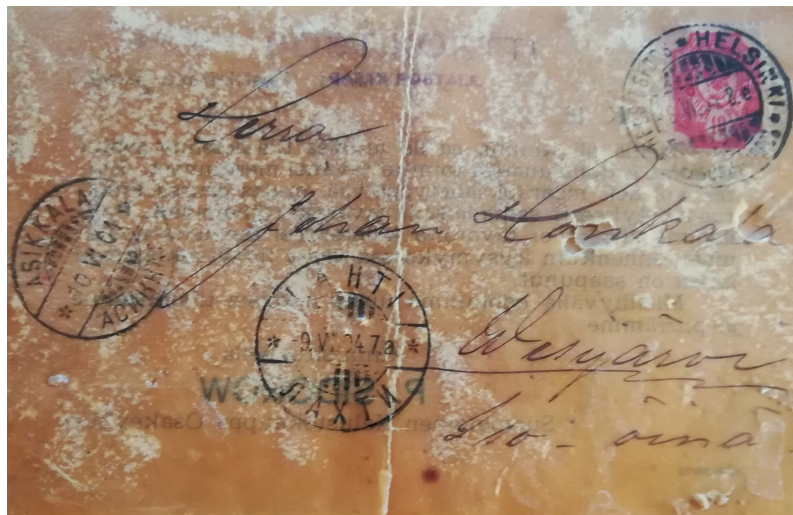
- Kurhilan myymälässä liikeura alkoi vuonna 1963, kylällä oli silloin neljä kauppa. Veikko työskenteli kotikaupalla. Heinävedelle pariskunnan kauppavuodet veivät vuosina 1967-69, kotoiselle Savo-Karjala-alueelle. Odotettiin Kurhilan kauppakiinteistön vapautumista uudelleen. Mukana muutossa tuotiin kaksi apulaista kaupan ja lastenhoidon tehtäviin. Kumpikin tytöistä meni sittemmin emänniksi Kurhilan kylälle Haralle ja Koskelinille, kertoo Anja.

Iso-Äiniön kaupalle muutto oli vuorossa joulukuussa 1972, jossa työ jatkui vuoteen 1985 asti. Saman rakennuksen edelliset kauppiat olivat Sirkka ja Kalevi Lindroos. Liljan kauppa oli lopettanut ja Kronqvistit olivat E-liikkeen hoitajina.

Kaupan nimi on vaihtunut useaan kertaan vuosien varrella: Asikkalan Osuuskauppa, Lahden seudun osuuskauppa, Päijät-Hämeen osuuskauppa ja Kauppakunta.

Anja Nousiainen tuli vuonna 1974 Äinään kaupalle töihin. Muita työpaikkoja hänellä on ollut Kurhilan kauppa, Vääksyn Säästömarketin lihamestarin titteli ja Padasjoen Masantorilla 24 vuotta myös lihamestarin työ. Työvuosia kertyi yhteensä 46 vuotta. Veikko jatkoi Äinäältä Padasjoen Masantorille viimeisiksi 10 vuodeksi. Hänelle kertyi työuraa SOK:lla 36 vuotta.

Iso-Äiniön palvelumyymälässä työntekijöinä oli Raili Laaksonen, Helmi Ekström ja Enni Aaltonen. Raili ja Helmi olivat monta vuosikymmentä kaupan alalla töissä. Enni jatkoi postin puolella. Kesäksi tuli bensapoika ja 2-3 kesäapulaista. Renkomäen ja Iso-Äiniön kauppakuntien liikkeissä oli isoimmat myyntiluvut. Sivuliikkeitä ajettiin kuitenkin alas. Maatalousmyymälä oli Vääksyssä. Lihapuolella oli varusteina lihamylly ja vannesaha.

Herra Johan Honkala, Vesijärvi, Iso-Äinilö

Pääliike toimitti keskusvarastoon tavaraa ja jakelut autot toivat tuoretavaran. Kuivatavarat ja raskaat tavarat tulivat Helsingistä. Kaikkea tilattiin mitä asiakkaat toivoivat ja myytiin samoja tuotteita kuin kaupungissa. Maalle ei meinannut saada yhtä paljon tavaraa kuin kaupungissa. Tilaukset tulivat kerran viikossa, bussin kyydissä sai tilattua koneen osia. Kahvia ja voita myytiin tarjouksessa. Väaksky houkutteli omilla tarjouksillaan kyläläisiä. Voi ostettiin Väakskyttä ja hiiva, joka "unohtui" omalta kylältä.

Monipuolisessa kaupassa myytiin bensiä, maataloustavaraa, siemeniä, väkirehua, lannoitteita, myrkkijä, traktoreita ja puimureita. Valikoimiin kuuluivat myös kankaat, alusvaatteet, kemikaalit, lahjatavarat, radiot, astiat; kuten liittala-mallisto ja urheiluvälineet; sukset ja mailat. Jouluajan lahjamyyntiin tavarat piti itse käydä Helsingistä valitsemassa.

Yöllä koputettiin bensiä pumppaukseen. Jonkun auto pysähtyi kolmen kilometrin päähän, yksi yöllinen kävelijä tuli Padasjoen Taulusta asti Äinälle kanisterin kanssa. Asemia oli harvemmassa kuin nykyään ja auton tankkeja ei tankattu täyteen asti. Rekat, kuorma-autot tankkasivat sähkömittareista dieseliä ja mopot kaksitahtibensiä. Henkilöautoille oli vaihtoehtona 92 tai 96 oktaanista bensiä. Kaasuöljy pumpattiin käsin.

Kesäisin kaupan käytävät ja ulkopiha olivat täyteen asiakkaita. Helsingistä mökkiläiset ja Ruotsissa asuvat tulivat kesälomalle Suomeen sukulaisten luokse vierailulle. 80 talouden asiakaskunnassa oli omat kyläpersoonat, jotka toivat väriä kylälle ja kaupan elämään. Inventaario kesti pitkälle yöhön

asti, jolloin tarjottiin välillä ruokaa ja kahvia. Yksi henkilö laski ja toinen kirjasi kaupan tavarat. Myöhemmin tavaksi tuli viedä kaikki tavarat kassan läpi.

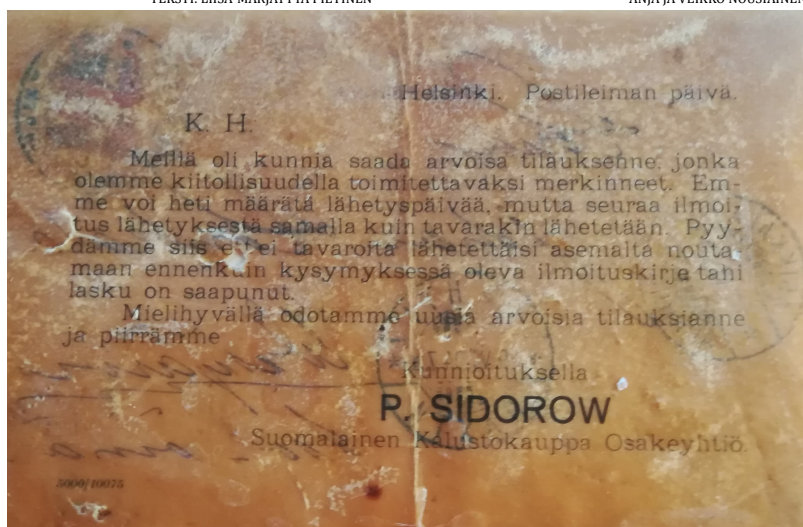
Ostokset maksettiin enimmäkseen kätehellä, oli tiliasiakkaita myös ja vastakirjalla maksu oli kerran kuukaudessa. Joidenkin maksut jäivät maksamatta kokonaan. Ostohyvityksiä varten oli säilytettävä kassakuitit ja laskettava tarkasti. Shellin yritysasiakkaat maksoivat bensiä ja polttoaineet "höylä"-kortilla. Maksu oli kerran kuukaudessa laskulla.

- Aukioloajat olivat arkena kello 8-17 ja lisäksi tarvittaessa muulloinkin. Sunnuntaina myytiin bensiä ja myymäläkin oli samalla auki. Venäläisiä turistibusseja pysähtyi kaupalle ja pyysivät päästä WC:hen. Romaniväestön kanssa myyjien piti olla valppaana ja hajaantua eri puolille kauppa-alueeseen. Pikku tyttö varasti kemikaaliosta jotain, mutta äitinsä kiisti tapauksen, vaikka Veikko oli itse nähnyt. Arpoja vietiin autoon enemmän kuin oli maksettu, mutta kaikki maksamattomat saatiin pois heiltä. Kerran rikotusta näyteikkunasta oli varastettu radio, muistelee Veikko.

Anja Nousiainen kurssittautui ahkerasti työuran varrella. Eri tavara-alojen koulutusta sai, kuten liittala-mallistosta ja myrkkijien myymisestä. Lisää ammatitaitoa kertyi myymälänhoitajan-, lihamestarin- ja kauppateknikon koulutuksista.

TEKSTI: LIISA-MARJATTA PIETINEN

ANJA JA VEIKKO NOUSIAINEN

Mäkelän kaupan vintin puruista löytynyt tilausvahvistus.

Liljan kauppa

EERO LOHTARI

Olavi Lohtari Liljan kaupan edustalla vuonna 1950.

Lauri Lilja oli nuorena poikana Mäkelän kaupassa apulaisena Iso-Äiniöllä. Hän kävi Harjun maanviljelyskoulun. Ensimmäinen kauppa alkoi Liljan toimesta Mustjärven kylässä vuonna 1915. Sinne asti sisälissota ei ulottunut ja elämä oli rauhallista. Iso-Äiniöllä kauppa toimi vanhan ajan maalaiskauppana 1920-luvun alusta alkaen Tmi Lauri Lilja -nimisenä. Liljan talon keskiosa on siirretty Myllykselästä ja rakennuksen päätyihin tehtiin lisäosat. Kauppias halvaantui ja kuoli vuonna 1955.

Lauri Liljan vaimo, Adele o.s. Tikkala, pyysi Sirkka-Liisa Liljan tulemaan takaisin kotiin hoitamaan kauppaa. Liljan tytär työskenteli Helsingin Sanomien konttorinhoitajana Lahdessa. Hän oli merkonomi ja hoiti kaupan kirjanpidon. Niinpä Sirkka-Liisa Lilja, Aira Lohtari o.s. Lilja ja Olavi Lohtari jatkoivat kauppaa nimellä, Tmi O. Lohtari. Kaupan kalusteet uusittiin, valikoimaa laajennettiin, uusi vaaka ostettiin ja tavara-auto. Autolla kuljetettiin kotiin asiakkaiden tilauksia ja haettiin K-kaupan tavarat Lahden tukusta.

Olavi Lohtari oli sodan käynyt mies. Kalastus oli kiinnostuksen kohde. Luonteeltaan hän oli avulias, sen osoittaa tapaus jolloin onnettomuudessa loukkaantunut potilas sai kyydin kaupan tavara-autolla Vääksyn sairaalaan. Vuoden 1969 talvella kauppa lopetettiin.

Kauppa oli kellarin vieressä, joka näkyy vielä ison tien vieressä joen varrella. Lihaa säilytettiin tiinussa kellarissa. Varaston katosta roikkui iso nippu kapakalaa, josta myytiin sopiva määrä asiakkaille joulun alla. Kaupan seinän vieressä oli kaksi myyntitiskiä. Jokaisella kylän kolmella kaupalla oli omat asiakkaat, joille oli varattu penkki lepäämistä ja seurustelua varten. Sirkka-Liisa laittoi jouluna näyteikkunaan

pumpulikoristusta. Säännöstelyn aikaisia valtion ostokortteja leikattiin kevättalveen 1954 vuodelle asti. Jäljelle jääneet kortit lahjoitettiin suunnitteilla olleeseen Sotaveteraanimuseoon.

Varasto pidettiin näppituntumalla pienenä. Inventaario oli aina uutenavuotena. Lauri Lilja haki tavaraa talvella hevosreellä ja kesäkärret ovat vieläkin tallella riihessä. Matka kesti kaksi päivää, kun piti olla Lahdessa yöstä. Teboilin bensaa myytiin ja kuka tahansa olisi voinut ottaa maksamatta sitä. Tilattiin mitä kyläläiset tarvitsivat, kuten moottorisaha, mopo tai traktori. Kaupassa myytiin elintarvikkeiden lisäksi mm. bensaa, nauloja, levyjä, kettinkä ja hevosenkenkiä.

- Persoonallinen savottaemäntä Hilja Rispuu tuli kaupalle ja puhui ronskeja. Hän poltti holkkityömiestä ja käytti parkkumihousuja. Toinen persoona, Reino Häsä tilasi Kihlunan kämpälle akkuvirralla toimivan television. Metsäkämpälle toimitettiin muutenkin paljon tavaraa, veljekset muistelevat.

Kaupan aukioloajat oli 8-17, mutta aina tuli joitain koputtelijoita sulkemisaikoinakin. Tavarat maksettiin yleensä käteisellä, oli myös vastakirja-asiakkaita, jotka maksoivat velat, kun jaksoivat. Varkaita ei kaupassa käynyt. Romanit pitivät rauhallista leiriä joenvarressa kesällä 1960 luvun alussa. He kävivät kaupan pihassa ja ostivat hevoskärret. Uusi tie tehtiin korkeammalle ja kauppa jäi haitallisesti alemmaksi. Tien rakentajat vierailivat kaupassa ostoksilla.

Olavi Lohtarin poikia, Lauria, Vesaa sekä Eeroa, työllisti kesäaikana kasvimaata, kauran seivästäminen, talkoissa olo heinä- ja juurikaspelloilla. Lauri sai vastuulleen kylän muuntajan avaimesta huolehtimisen.

TEKSTI: LIISA-MARIJATTA PIETINEN

EERO LOHTARI

Rakennuksen oikeassa päässä oli kauppa vuonna 1969. Talon keskiosan pyhäpuolella oli kirjoituspöytä, takana tupa ja keittiö. Talo myytiin vuonna 1971 ja siirrettiin Kangasniemelle kesämökiksi.

Veljekset Lauri, Vesa ja Eero Lohtari muistivat kaupan asioita

Kokko Saija ja Kari

Viime torstaina avattiin vanhassa kauppatalossa uusi Nelos-Valinta niminen miltei täyden palvelun T-puoti. Sen omistajat Saija ja Kari Kokko ostivat talon jo kolmisen vuotta sitten Lahden Osuuskau-palta ja tehtyään rakennuksessa äskettäin peruskorjausta heillä on nyt hyvin ajanmukainen myymälähuoneisto asiakaspalveluun, johon molemmilla onkin jo tottumusta aikaisemmilta työvuosiltaan. Tilaa on tavaravalikoiman laajentamisellekin vielä ja maatalouskaupan harjoittaminen tulee myös myöhemmin ohjelmaan, sanoo Kari Kokko.

Päijät-Häme 1978

PAULI KRONQVIST

Kronqvistin perhe

(kuvat vierellä) hoitivat entistä Ruutin kauppaa eli E-liikkeen kauppaa.

Lindroosit hoitivat Kauppakunnan kauppaa talossa, joka oli siinä vieressä ja purettiin kaupan muuttaessa uuteen tiilitaloon. Posti tuli myöhemmin bensiininmyyntitiloihin rakennuksen kulmaan.

Lisää kylän kaupoista:
2/2017 Äinämöinen

PAULI KRONQVIST

Ylämaankarja/Highland cattle

MATTI PIETINEN

Marjo ja Ari Yrjölän tiluksille on palannut jälleen nautakarjaa monien vuosien tauon jälkeen. Tilalla on viimeksi ollut lehmiä vuonna 2004. Vappuna eri ikäiset, 2016-17 syntyneet sopimusluomutilalta tulleet 25 sonnia sopeutuivat hyvin Yrjölän tilalle. Määrää lisätään vielä suuremmaksi. Tarhan ulkokehällä on vahvat kolmilankaiset aidat neljän kilometrin matkalla, tolpat ovat 1,5 metrin syvyydessä, väliaidat ovat ohuempia, jotka erottavat kasvulohkot toisistaan ja jousiporttien kautta eläimet siirretään seuraavalle lohkolle.

Laumaeläimet tekevät kaiken yhdessä, yksi ensin ja kaikki muut perässä on sitten kyseessä juominen, syöminen tai nukkumaan meno. Porukalla pelästytään, ihmetellään ja karataan väliaidan väärälle puolelle. Eläimet ovat persoonia, joku huutaa kovasti ilman syytä yölläkin. Ne ovat söpöjä, sympaattisia ja rapsutusta kaipaavia lemmikkejä. Lauman hierarkiassa on päällikkö, joka päivä sarvet kolisevat ja yritetään ylentyä laumassa. Elämä on painia pienestä alkaen.

Kesällä ravinnoksi riittää pelkkä nurmi, kivennäinen, suola ja luomuherkkunappula on hyvä houkutin laidunsiirtojen yhteydessä tai karkaamisien yhteydessä kiinniottossa. Kaikki vihreä kelpaa, koko metsästä on lähes kaikki syöty. Talvella ruokintakatoksessa tarjotaan kuivaheinää, esikuivattua AIV paaleja häkkeihin 3-4 päivän välein ja lämmitettyä vettä juomakupeista. Rotu elää koko ikänsä ulkona. Paksun turkkimaisen karvan ansiosta ne tarkenevat nukkua lumihangessa tai pihattomaisissa makuuparsissa. Talveksi sonnilaumalle on varattu metsikköalue ja pieni peltoaidun.

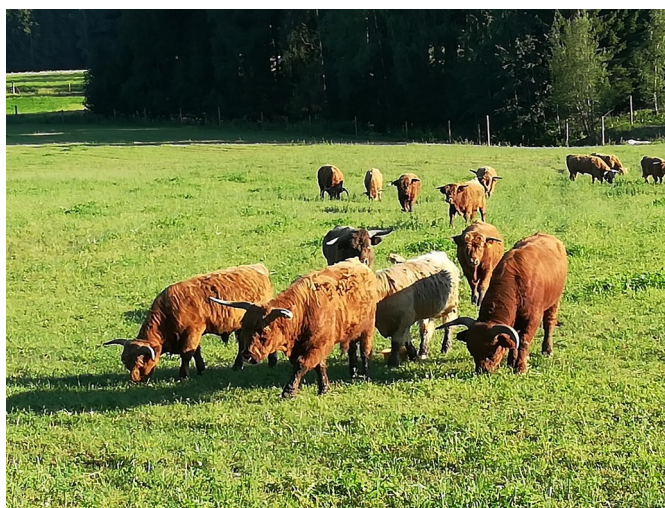
- Eläimet ovat sopimusluomutilalta ostettu, mutta Yrjölän tilan liha on peltojen puolesta vasta kahden vuoden kuluttua täysin luomua. Nyt voidaan tarjota onnellisen "haikun" lihaa, sitten onnellisen "haikun" luomulihaa. Luomupeltoa ei lannoiteta eikä käytetä kemiallisia torjunta-aineita. Lannoitteena käytetään oman karjan lantaa. Monimuotoisella viherpellolla viljellään tyypeä sitovia kasveja, kuten apilaa, rehuvirnaa ja ruisvirnaa. Eläimet siirretään eri kasvulohkoihin, selostaa innostunut Ari Yrjölä.

MATTI PIETINEN

Suurin osa eläimistä on väreiltään kullanruskeita, mutta joukosta löytyy myös tumman harmaa, blondi ja beigen väriset yksilöt. Ensimmäiset eläimet ovat teuraskypsiä syksyllä. Sonnin teurasikä on 2,5-3 vuotta. Yhdestä eläimestä saadaan 300 kiloa lihaa. Liha on tummanpunaista, sisältää hyviä rasvahappoja, vähemmän kolesterolia, on kalliimpaa mutta laatu on parempaa. Tilan liha käytetään suoraan asiakaskäyttöön, mutta lisää lähilihaa joudutaan ostamaan Kalle Terolta tai Vuoriselta, kun omien eläinten liha ei vielä riitä täyttämään matkailutilan tarvetta.

MATTI PIETINEN

- Herkkujen illoissa on tarjolla uusia illallistuuotteita. Lihasta on valmistettu tartar pihvejä, kebabbia, suolalappaa, maalaismurekettä, suolaisia paistoksia ja -piirakoita, paahtopaistia ja kaaliin käärittyä paistia. Tulossa on purkkilihaa ja makkaraa, kertoo Marjo Yrjölä.

MATTI PIETINEN

Ylämaan karja on leveä sarvinen Scotlannin alkuperäisrotu, joka on siirretty Australiaan ja Pohjois-Amerikkaan 1900-luvulla. Eläimet viihtyvät karuilla joutomailla, hakamailla, luonnonniityillä ja hoitavat taimikon tai pajukon perkausta, syövät kuusenhavuja. Ne soveltuvat perinneisotyypin ja kulttuurimaisen laiduntamiseen. WIKIPEDIA

Lisää aiheesta: Suomen Highland Cattle Club ry

Kirjasto lähietäisyydellä –käytä hyväksesi!

Pellilän kirjasto tarjoaa Äinään seudun vakituisille ja vapaa-ajan asukkaille monipuolista luettavaa ympäri vuoden. Kirjasto on avoinna joka toinen torstai klo 16-19 muutamaa juhlapäyhiin ja lomiin liittyvää poikkeusta lukuun ottamatta.

Äinään seudun kyläyhdistys järjestää Seija Helanderin aloitteesta 12.-16.9. kirjapäivät, joille osallistuu alustavien tietojen mukaan 16 kirjailijaa, muun muassa Virpi Hämeen-Anttila. Kirjailijat tutustuvat päivien aikana Äinäällä Luontokeskukseen, Pellilän kirjastoon ja Tupalan talomuseoon.

Torstaina, 13.9. klo 16 kirjailijat saapuvat Pellilän tarjoamille iltapäiväkahveille ja toivovat tapaavansa kirjaston käyttäjiä ja kaikkia kirjallisuudesta kiinnostuneita kyläläisiä. Kirjasto on normaaliin tapaan avoinna klo 16-19.

Kirjaston aukioloajat syksyllä 2018

to 2.8. klo 16-19
to 16.8. klo 16-19
to 30.8. klo 16-19
to 13.9. klo 16-19 -kirjailijat-
to 27.9. klo 16-19
to 11.10. klo 16-19
to 25.10. klo 16-19
to 8.11. klo 16-19
to 22.11. klo 16-19
to 13.12. klo 16-19.
to 27.12. klo 16-19

Tervetuloa kirjastoon

Leena Etu-Seppälä
Pellilän kirjasto
puh. 044 9675156
leena.etu-seppala@luukku.com

Pellilän kyläkirjasto
Tuukkalantie 12, 17450 Iso-Äiniö

Äinään kirjapäivät

www.ainaankirjapaivat.com

Kyläläisille avoimet tilaisuudet:

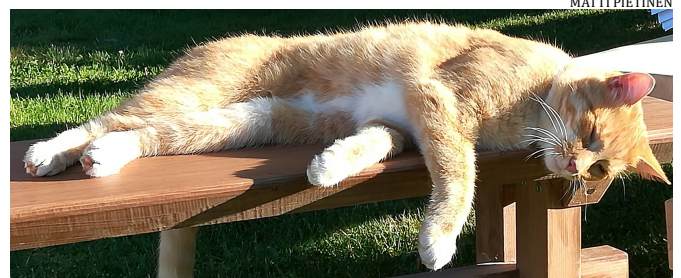
Torstai 13.9.

Klo 16:00 Kirjastokahvit
*Pellilän kyläkirjastossa.
Paikalliset lukijat
toivottavat kirjailijat
tervetulleiksi Äinäälle.*

Lauantai 15.9.

Klo 12:00 Avoin
*keskustelutilaisuus
Niemimäessä:
Kirja löytää lukijansa.
Alustajina Virpi
Hämeen-Anttila ja
Seija Helander.*

Klo 17:00 Iltamat seurantalolla.
*Lavataanssit ja
Open mic!
Mia Aaltosen ja
Seija Helanderin
yhteisnäyttely.
Hauskaa ohjelmaa,
makkaranpaistoa ja
tikanheittoa.*

Hemmo Honkalan museokissa.

LIISA-MARJATTA PIETINEN

Voit tehdä haastatteluja, tiedottaa kirjahankkeesta ja innostaa kylillä. **Kerro, ketä on jo kysytty!** Kyläkirjasta on tarkoitus tehdä selkeä ja helppolukuinen kylien menneitä asioita käsittelevä teos. Aineistot ja valokuvat: pietinen.liisa@gmail.com

Äinämöinen 2/2018

Haastattelu, kuvat, tekstit ja taitto: Liisa-Marjatta Pietinen

Oikoluku: Eveliina Markkinen ja kyläyhdistyksen jäsenet

Äinämöinen ilmestyy huhti-, elo- ja joulukuussa. Lisäaineisto 15.3., 15.7., 15.11. mennessä toimitukseen.

Painos: 260 kpl

Painotyö:
Lahden Väriasemointi Oy

KYLÄTOIMIKUNNANJÄSENET 2018-2020

Vesa Porkola (puh.joht.) Yhdystie 18 as. 2 046 9507 810
vesa.porkola@gmail.com

Tuula Aaltonen (varapuh.joht./wb) Härkämäentie 83 040 9002 953
tuula.oma@gmail.com

Minna Pettinen (sihteeri/fb) Rajasuontie 305 050 3590 099
minna.pettinen@elisanet.fi

Pirkko Lohtari (rahastonh.) Padasjoentie 570 044 306 3667
pirkko.lohtari@phnet.fi

Aila Niemimäki Kukkuramäentie 51 040 4172 235
ailajapaavo@outlook.com

Petri Pettinen Rajasuontie 305 0400 158 247
petri.pettinen@elisanet.fi

Juha Vaso Karsillantie 98 050 5265 990
juha.vaso@pp.phnet.fi

Emma Murto Vähimaantie 119 041 5366 889
emma.piispanen@gmail.com

Liisa-Marjatta Pietinen Yhdystie 8 050 3562 464
(Äinämöinen/kyläkirjatoimikunta)
pietinen.liisa@gmail.com

Äinämöinen-lehti ilmestyy alueen postilaatikoihin huhti-, elo- ja joulukuussa. Aiemmin ilmestyneet lehdet ovat luettavissa <https://www.ainaanseutu.net/>

MATTI PIETINEN

TAPAHTUMAT 2018

Tammikuu

la 20.1. **ENNAKKOÄÄNESTYS**, Pellilän kirjastolla klo 13-16

Helmikuu

su 11.2. **MARKKINAHIIHDOT**, Niemimäessä klo 10-14
ma 12.2. **KYLÄILTA JA KYLÄYHDISTYKSEN VUOSIKOKOUS**, Niemimäellä klo 18-20
su 25.2. **KYLÄKINKERIT**, Pietisillä klo 13-15

Maaliskuu

su 18.3. **PILKKIKISAT**, Talassaaressa klo 10

Huhtikuu

su 1.4. **ÄINÄMÖINEN 1-2018 ilmestyy**
su 8.4. **MUNAJAHTI**, Luontokeskuksessa klo 12
su 15.4. **KYLÄLENKIT**, Äinää klo 12 lähtö Infokeskuksesta
su 22.4. **KYLÄLENKIT**, Vähimaa, klo 12 lähtö Äinää-Vähimaan koulun kentältä
su 29.4. **KYLÄLENKIT**, Joenniemi, klo 12 lähtö Talassaaaresta
KYLÄLENKIT, Myllykselä, klo 12 lähtö Myllykseläntie 112

Toukokuu

ti 1.5. **VAPPUTULET LUONTOKESKUKSESSA**, Karsillantie 97, klo 13

Kesäkuu

ke 6.6. **KYLVÖSIEMENEN SIUNAUS, klo 18** Perttulan tilalla, Vähimaantie 119
su 10.6. **ÄINÄÄN KYLÄMARKKINAT**, Seurantalolla Iso-Äiniöllä,
Myllykseläntie 27, klo 12-15
ma 18.6. **LAULUILLAT**, Tupalan talomuseossa, klo 18-20

Heinäkuu

ke 18.7. **VANHAN AJAN TANSSIT**, Iso-Äiniön seurojentalolla
Myllykseläntie 27, klo 19
ma 30.7. **LAULUILLAT**, Tupalan talomuseossa, klo 18-20
EKOBUSSIRETKI KESÄTEATTERIIN, lisätietoa lähempänä

Elokuu

ÄINÄMÖINEN 2-2018 ilmestyy

Syyskuu

la 8.9. **NÄKEMIIN KESÄ!** Lyhtyjen yö Luontokeskuksessa, Karsillantie 97, klo 20
12.-16.9. **ÄINÄÄN KIRJAPÄIVÄT**, Niemimäessä, tarkempaa tietoa elokuun Äinämoisessä

Joulukuu

JOULUKALENTERI
OHJELMALLINEN JOULULAULUILTA Niemimäessä
ÄINÄMÖINEN 3-2018 ilmestyy

*Osallistu rohkeasti
talkoolaiseksi
kylän tapahtumiin*

Tarkempia tietoja tilaisuuksista:

- ✓ kylän ilmoitustauluilla
- ✓ nettisivuilla www.ainaanseutu.net
- ✓ facebook- ainaanseutu
- ✓ Äinämoisessä
- ✓ Asikkalan kesälehdessä ja Päijät-Hämeen kylälehdessä